

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)
на тему: «Фінансові результати в системі обліку, контролю та аналізу
(на прикладі ТОВ «ЛІСІ в Одесі»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу 2 групи ЦВФН

Бандурова А.О.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер Ігор Леонідович

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Головним показником, що характеризує ефективність господарської діяльності підприємства є фінансовий результат, що виражається прибутком або збитком. Управління діяльністю підприємства потребує належного інформаційного забезпечення про результати діяльності за певний звітний період, достовірність яких залежить насамперед від належної організації їх обліку.

Облік та контроль є надскладними інформаційними системами, що мають конкретні завдання, функції та способи формування інформації. Найважливішою складовою загальної облікової інформаційної системи являється підсистема обліку фінансових результатів, що акумулює інформацію про доходи і витрати підприємства, на основі яких формується певний фінансовий результат.

Значний внесок у розвиток теоретичних, методичних і прикладних питань обліку та контролю фінансових результатів зробили вітчизняні вчені М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець [4], Б. І. Валуєв, Г. М. Давидов, Н. І. Дорош, І. К. Дрозд [9], А. Г. Загородній [11], Ю. А. Кузьмінський, М. В. Кужельний, Л. В. Нападовська, О. А. Петрик, О. Ю. Редько, В. С. Рудницький, В. В. Сопко [47], Б. В. Усач, В. Г. Швець, В. О. Шевчук, а також російські вчені В. Д. Андрєєв, В. В. Бурцев, Т. В. Губкевич, А. Д. Ларіонов, Я. В. Соколов, В. П. Суйц, А. Д. Шеремет та ін. Концептуальні засади організації обліку та методології контролю розроблені в працях Р. Адамса, Х. Андерсена, Е. Аренса, М. Ван Бреда, Д. Лоббека, Б. Нідлза, Р. Монтгомері, Е. Хендриксона та ін. Водночас окремі питання обліку та контролю фінансових результатів, на формування яких суттєвим чином впливають галузеві особливості, залишаються невирішеними і потребують детального дослідження з метою розробки рекомендацій для практичної діяльності підприємств виробничо-торгової діяльності.

Дискусійність багатьох теоретичних положень, практична значимість обліку, аналізу та контролю фінансових результатів, недостатній рівень їх дослідження з погляду сучасних потреб управління вимагає подальшого їх удосконалення.

Мета і завдання дослідження. Метою написання дипломної роботи є

узагальнення результатів організації обліку та контролю фінансових результатів та розробка пропозицій щодо раціоналізації обліково-аналітичного й контрольного процесів на підприємстві.

У зв'язку з поставленою метою основними завданнями дослідження є:

- розкриття економічного трактування категорії "фінансові результати";
- тлумачення поняття доходів і витрат, а також їх класифікація;
- аналіз особливостей розкриття інформації щодо фінансових результатів у звітності за міжнародними стандартами;
- висвітлення проблем організації та методики обліку фінансових результатів;
- ознайомлення з діючою системою обліку фінансових результатів у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Лондонська школа англійської мови в Одесі»;
- розробка рекомендацій щодо удосконалення системи обліку фінансових результатів;
- аналіз фінансових результатів підприємства;
- розробка економічно-математичного моделювання процесів, що забезпечують генерування прибутку на підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес обліку, контролю та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ "ЛСІ в Одесі".

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку та контролю фінансових результатів у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Лондонська школа англійської мови в Одесі»

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано наступні методи дослідження: дедуктивний метод та індуктивний метод; методи порівняльного, проблемно- ситуаційного аналізу; логічний метод та інше.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є Податковий кодекс України [33], нормативно-правові акти України та інших країн, наукові публікації вітчизняних та закордонних вчених, матеріали наукових

конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали державних органів, дані офіційних статистичних видань та ТОВ «ЛСІ в Одесі». Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних літературних джерел, додатків.

Публікація та апробація результатів дослідження. Результати дипломного дослідження впроваджено в господарську практику ТОВ "ЛСІ в Одесі".

За матеріалами дослідження підготовлено до публікації статтю "Економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують генерування прибутку на ТОВ "ЛСІ в Одесі".

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретичні питання бухгалтерського обліку за темою дослідження. В другому розділі вивчена практика обліку об'єкту дослідження на підприємстві, наданий критичний аналіз та рекомендації щодо удосконалення системи обліку фінансових результатів ТОВ «ЛСІ в Одесі». В третьому розділі розглянуто методiku аудиту доходів, витрат та фінансових результатів, проведено аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, проведено економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують генерування прибутку на ТОВ «ЛСІ в Одесі», надано пропозиції щодо поліпшення організації обліку фінансових результатів та політики управління підприємницькою діяльністю.

ВИСНОВКИ

Кінцевою метою та головним стимулом діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є прибуток, який є основним показником ефективності функціонування підприємства. Ґрунтовне ознайомлення з науковими працями сучасних вітчизняних та зарубіжних учених, присвячених дослідженню сутності прибутку, показало, що на цей час не існує одностайної думки щодо трактування даної дефініції. Дослідження категорії та розкриття значення прибутку на мікрорівні

дало змогу запропонувати авторське визначення поняття прибутку – це позитивний, узагальнюючий кінцевий результат діяльності суб'єкта господарювання, що характеризує ефективність вкладеного капіталу (власного та залученого) у виробництво продукції (робіт, послуг) з метою подальшого його нарощування та функціонування підприємства як окремої інституційної одиниці для задоволення потреб власників, найманих працівників та держави, а також вони мають суттєві недоліки:

По-перше, в основному автори не називають ознак класифікації прибутку (збитку), а лише перераховують його різноманітні види;

По-друге, певна складність класифікації фінансових результатів пов'язана з тим, що деякі науковці по-різному називають один і той самий вид прибутку чи збитку («валовий» і «маржинальний», «нерозподілений» і «балансовий» прибуток»);

По-третє, недоцільним є виділення ознак класифікації прибутку (збитку) під різними назвами, («характер інфляційного очищення» і «методика оцінки»; «мета визначення» і «мета використання»; «вид діяльності, завдяки якій отримано прибуток» і «джерело формування»), що ускладнює сприйняття даних понять у різних літературних джерелах.

Різнманіття класифікацій доходів і фінансових результатів пов'язано з тим, що кожна з класифікацій покликана розкрити суть доходів і фінансових результатів з різних позицій і для відповідних цілей. Розгляд доходів і фінансових результатів з позиції різних класифікацій необхідний для повнішого розуміння самих понять «доходи» і «фінансові результати», але в той же час це привносить певну неточність і невизначеність при визнанні і відображенні доходів і фінансових результатів.

Отже, класифікацій фінансових результатів існує досить багато, кожна наука має своє визначення результатів діяльності, але всі вони тим чи іншим чином, за основу мають різницю між доходами та витратами діяльності.

Матеріали проведеного дослідження дозволили зробити наступні висновки та пропозиції.

1. Згідно Наказу про облікову політику ТОВ «ЛСІ в Одесі» доходами від операційної діяльності підприємства для цілей оподаткування єдиним податком є

будь-який дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, а також:

- вартість безоплатно отриманих протягом звітного періоду товарів (робіт, послуг);

- сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності.

Дохід відображається в бухгалтерському обліку по сумі справедливої вартості отриманого активу в тому звітному періоді, в якому вони були отримані. Дохід від надання послуг визнається за датою складання акту, який підтверджує надання освітніх послуг.

Основний дохід підприємство обліковує на рахунку 703 – це дохід від надання послуг з навчання англійській мові. Серед доходів іншої операційної діяльності найбільшу питому вагу займають дохід від операційної оренди активів (рахунок 712) та дохід від реалізації оборотних активів (рахунок 712), на якому за аналізований період було списано суму доходу від реалізації основних засобів, призначених для продажу.

Деякі статті витрат неправильно віднесено на собівартість надання послуг, зокрема витрати на рекламу, витрати на упаковку товарів, послуги банку, послуги з охорони та сигналізації тощо. Ці порушення призводять до завищення собівартості наданих послуг, а відтак і до заниження фінансового результату діяльності. Тому бухгалтерії підприємства слід переглянути склад статей виробничої собівартості наданих послуг з метою виключення зайвих витрат, які слід враховувати у витратах періоду (на рахунках 92, 93 тощо).

2. У процесі вивчення діючої практики бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на ТОВ «ЛСІ в Одесі» було встановлено, що в цілому облік фінансових результатів на підприємстві ведеться відповідно до вимог чинного законодавства, але, як показали наші дослідження, є певні недоліки та помилки, які потребують виправлення. Так, пропонуємо перелік основних недоліків, виявлених за результатами дипломного дослідження, та комплекс заходів щодо вдосконалення діючої системи обліку та внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності

підприємства.

2.1. На підприємстві є Наказ про облікову політику, однак він містить неактуальні дані, а також посилання на нормативні джерела, що втратили чинність станом на сьогоднішній день.

Тому рекомендуємо бухгалтерській службі ТОВ «ЛСІ в Одесі» в особі головного бухгалтера оновити Наказ про облікову політику, в якому, окрім іншого, передбачити основні методичні, організаційні та контрольні положення щодо обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. До того ж необхідно оновити посилання на нормативні документи.

2.2. При дослідженні обліку собівартості наданих послуг було встановлено, що на дебеті 23 рахунку враховуються лише операції зі списання загальновиробничих витрат з кредиту рахунку 91, що підтверджується документами з підприємства. А на рахунку 91 формується фактично уся виробнича собівартість наданих послуг: Дт 91 Кт 661, 651, 13, 631 тощо. Отже, в бухгалтерії підприємства невірно відбувається класифікація витрат на прямі та непрямі витрати, які відповідно повинні враховуватись на рахунку 23 та 91.

Тому ми рекомендуємо ТОВ «ЛСІ в Одесі» виправити таку ситуацію і у подальшому на рахунку 23 збирати всі витрати з формування виробничої собівартості наданих послуг (матеріальні, на оплату праці, ЕСВ тощо), а на 91 рахунку згрупувати загальновиробничі непрямі витрати, які потім списувати в дебет рахунків 23 та/або 903 згідно прийнятої на законодавчому рівні методики.

2.3. У складі витрат, що формують виробничу собівартість наданих послуг, неправильно віднесено деякі витрати, що призводить до завищення собівартості наданих послуг, а відтак і до заниження фінансового результату діяльності. Зокрема, мова йде про такі витрати: витрати на рекламу, витрати на упаковку товарів, послуги банку, послуги з охорони та сигналізації тощо.

Тому підприємству слід переглянути склад статей виробничої собівартості наданих послуг з метою виключення зайвих витрат, які слід враховувати у витратах періоду (на рахунках 92, 93 тощо).

2.4. На підприємстві не створюється резерв сумнівних боргів, тобто не

забезпечується достовірне відображення дебіторської заборгованості у фінансових звітах. Як відомо, формування резерву сумнівних боргів обумовлено принципом обачності, відповідно до якого методи оцінки, що використовують у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства. Таким чином, резерв сумнівних боргів виступає в ролі інструмента коригування оцінки дебіторської заборгованості, що на досліджуваному підприємстві не забезпечується і відтак негативно впливає на достовірність фінансової звітності.

Тому ми рекомендуємо створити на ТОВ «ЛСІ в Одесі» резерв сумнівних боргів з метою зниження ризику непогашення дебіторської заборгованості підприємства, використовуючи запропоновані у П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» методи, наприклад, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів та коефіцієнта сумнівності. При цьому в обліку буде зроблено запис: Дт 944 Кт 38.

Таким чином, вважаємо, що з урахуванням вищенаданих рекомендацій ТОВ «ЛСІ в Одесі» зможе збільшити ефективність системи управління фінансовими результатами діяльності, зокрема покращити систему обліку та внутрішнього контролю.

3. Аналіз даних за 2013-2015 роки показав, що найбільш невдалим для товариства був 2015 рік: ТОВ «ЛСІ в Одесі» отримало найбільший збиток від іншої операційної діяльності у обсязі 375,6 тис.грн.; чистий збиток також найбільший і склав 124,4 тис.грн. У інших роках відстежуються певні закономірності, а саме: зростання валового прибутку у 2014 році у порівнянні з 2013 роком на 103,3 тис.грн. змінюється його зменшенням у 2015 році до 251,2 тис.грн. або на 86,1% (-25,5%). Інша операційна діяльність протягом 2013-2015 років є «хронічно збитковою»: відповідно 66,5 тис.грн; 5,7 тис.грн; 124,4 тис.грн.

4. Кінцевий фінансовий результат – чистий збиток відрізняється скачкообразною зміною: зменшення у 2014 році у порівнянні з 2013 роком на 60,8 тис.грн. або на 91,4%, змінюється чистим збитком у обсязі 124,4 тис.грн або у 21,8 рази більше, ніж у 2014 році.

5. Аналіз динаміки доходів і витрат показав, що в цілому доходи підприємства мають тенденцію до скачкообразної зміни: зменшення сукупних доходів у 2014 році порівняно з 2013 роком на 13% змінюється їхнім зростанням у 2015 році на 22%. Це обумовлено перш за все аналогічними змінами чистого доходу від реалізації послуг: відповідно спочатку зменшення на 13%, а потім збільшення на 21,5%. Інші операційні доходи за обсягом, вкрай мізерні, хоча і мають тенденцію до збільшення: відповідно на 0,1 тис.грн і на 4,4 тис.грн.

6. У структурі доходів ТОВ «ЛСІ в Одесі» спостерігається тенденція до зменшення питомої ваги чистого доходу від реалізації послуг з 99,5% у 2013 році до 99% у 2015 році; одночасно збільшується питома вага інших операційних доходів з 0,5 до 1%.

Результати аналізу показали, що у складі витрат у 2014 році порівняно з 2013 роком характерна тенденція до зменшення собівартості реалізованих послуг у 2014 році на 36,9%, а у 2015 році вона зросла на 66,3%. Інші операційні витрати мають стійку тенденцію до збільшення: відповідно на 42,6 тис.грн і на 36,9 тис.грн. У структурі витрат поступово зменшується питома вага собівартості реалізованих послуг з 64,8% у 2013 році до 60,5% у 2015 році; питома вага інших операційних витрат зросла з 35,2% до 39,5%.

Структурний аналіз свідчить про те, що за аналізований період на ТОВ «ЛСІ в Одесі» питома вага виробничих витрат зменшилася з 70,5% до 70,1% (у 2013-2015 роках). Негативним моментом є зростання частки інших операційних витрат з 38,3% до 45,8%.

Аналіз даних показав, що збитковість активів ТОВ «ЛСІ в Одесі» у 2015 році порівняно з 2014 роком зросла на 95%. Це відбувалося завдяки збільшенню чистої збитковості продажів, що призвело до зростання збитковості активів на 67% або 70,5% загального зростання. Вплив другого чинника, а саме, прискорення оборотності активів, які генерують зростаючий чистий збиток, призвело до збільшення збитковості активів на 28%.

7. За результатами регресійної моделі видно, що по мірі зростання коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги, чиста

збитковість продажу послуг зменшується на 0,02%.

Тому, керівництву ТОВ «ЛСІ в Одесі» слід звернути увагу на наступні заходи:

- вдосконалити цінову політику. Вважаємо за доцільне запропонувати систему безлімітних абонементів, які включають необмежене відвідування у рамках абонементу, старт у будь-який час протягом навчального року та помісячну оплату;

- більш детально досліджувати цільову аудиторію на базі групування цільових клієнтів з метою підготовки до задачі екзаменів; вивчення мови для подальшого професійного зростання; для загального розвитку; для туристичних подорожей;

- вдосконалити рекламну компанію: замість традиційних бікбордів, використання інтернет-ресурсів, а саме, рекламні інтернет відеороліки, що розміщуються перед показом контенту, який бажає побачити користувач; активізація співробітництва із скидочними парталами, а саме, «Покупон», «Групон», «ОЛХ»;

- посилити мотивацію праці викладачів, враховуючи, що їхній високий рівень володіння мовою, відмінне знання граматики, комунікабельність, досвід праці, є основною складовою ефективності бізнесу.

Вважаємо за доцільне рекомендувати розширення сфери діяльності за рахунок:

– підготовки до міжнародних іспитів (ліцензування)

– вузько спеціалізоване навчання (наприклад, англійська мова для моряків, інженерів, написання перекладів).

– оскільки сучасні батьки хочуть, щоб їхні діти починали вивчення іноземних мов з раннього віку. Тому дошкільна аудиторія може стати джерелом стабільного доходу.

– розширення діяльності в частині збільшення кількості мов, що викладаються;

– запуск онлайн-навчання у зв'язку із замовленнями окремих клієнтів, а також реалізація інших ідей у сфері технологій та бізнес-навчання;

Упровадження наданих рекомендацій у господарську практику ТОВ «ЛСІ в Одесі» дозволить поліпшити ефективність господарювання досліджуваного підприємства.

АНОТАЦІЯ

Бандурова А.О. «Фінансові результати в системі обліку, контролю та аналізу (на прикладі ТОВ «ЛСІ в Одесі»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік та оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування

(шифр та назва спеціальності)

«Облік, аудит та оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю».

(назва магістерської програм)

– Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю фінансових результатів діяльності підприємства; узагальнено міжнародний досвід обліку фінансових результатів; досліджено особливості організації обліку фінансових результатів на ТОВ «ЛСІ в Одесі» відповідно до діючої нормативно-правової бази; досліджено методику перевірки фінансових результатів на ТОВ «ЛСІ в Одесі»; проведено аналіз ефективності діяльності досліджуваного підприємства, а також здійснено економіко-математичне моделювання формування фінансових результатів діяльності ТОВ «ЛСІ в Одесі» за допомогою кореляційно-регресійного аналізу; сформовано комплекс рекомендацій щодо вдосконалення діючої системи обліку та внутрішнього контролю фінансових результатів на досліджуваному підприємстві.

Проаналізовано основні економічні показники діяльності досліджуваного підприємства ТОВ «ЛСІ в Одесі» й виявлено тенденції у зміні кількісного рівня дослідження фінансових результатів діяльності підприємства.

Запропоновано: бухгалтерській службі ТОВ «ЛСІ в Одесі» в особі головного бухгалтера оновити Наказ про облікову політику, в якому, окрім іншого, передбачити основні методичні, організаційні та контрольні положення щодо обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. До того ж необхідно оновити посилання на нормативні документи; підприємству слід переглянути склад статей виробничої собівартості наданих послуг з метою виключення зайвих витрат, які слід враховувати у витратах періоду (на рахунках 92, 93 тощо; рекомендуємо створити на ТОВ «ЛСІ в Одесі» резерв сумнівних боргів з метою зниження ризику непогашення дебіторської заборгованості підприємства, використовуючи запропоновані у П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» методи, наприклад, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів та коефіцієнта сумнівності;

вважаємо за доцільне запропонувати на ТОВ «ЛСІ в Одесі» на систему безлімітних абонементів, які включають необмежене відвідування курсів з іноземної мови у рамках абонементу, старт у будь-який час протягом навчального року та помісячну оплату; більш детально досліджувати цільову аудиторію на базі групування цільових клієнтів з метою підготовки до здачі екзаменів; вивчення мови для подальшого професійного зростання; для загального розвитку; для туристичних подорожей.

Ключові слова: облік, контроль, аналіз, доходи, витрати, фінансові результати

ANNOTATION

Bandurova A.O. «Financial results in the system of accounting, control and analysis (for example of LLC «LSI in Odessa»)»

Qualification work for obtaining an educational master's degree in the specialty «071 Accounting and Taxation» under the master's programme of professional orientation
(code and specialty name)

«Accounting, Audit and Taxation in Business Entrepreneurship Management».

(the name of the master's program)

– Odessa National University of Economics. – Odessa, 2018.

This study covers theoretical aspects of accounting and control of financial results of the enterprise; generalized international experience of accounting of financial results; there are investigated the features of the organization of accounting of financial results on LLC «LSI in Odessa» in accordance with the current normative-legal framework; the method of checking of financial results on LLC «LSI in Odessa» is investigated; and also the analysis of the efficiency of the enterprise being investigated was carried out, as well as the economic-mathematical modeling of formation of the financial results of the LLC «LSI in Odessa» with the help of correlation-regression analysis; a set of recommendations for improving the current accounting system and internal control of financial results at the investigated enterprise has been formed.

The main economic indicators of activity of the investigated enterprise LLC «LSI in Odessa» were analyzed, and tendencies in the change of the quantitative level of the research of financial results of the enterprise activity were analyzed.

It was offered: to the accounting department of LLC «LSI in Odessa» in the person of the chief accountant to update the Order on accounting policy, which, among other things, to foresee basic methodological, organizational and control provisions as for accounting for income, expenses and financial performance.

In addition, it is necessary to update references to normative documents; the enterprise should review the composition of the articles of the manufacturing cost of the services rendered, in order to exclude excess losses that should be taken into account in the expenses of the period (on accounts 92, 93 etc., we recommend to create a reserve of doubtful debts in LLC «LSI in Odessa», in order to reduce the risk of non-repayment of receivables, using the methods proposed in P (C) BO 10 «Accounts Receivable» methods, for example, based on the solvency of individual debtors and the coefficient of doubt; we consider it is worthwhile to offer to LLC «LSI in Odessa» a system of unlimited subscription certificates, which includes unlimited attendance of courses of a foreign language within the framework of this subscription certificate, start at any time during the instructional year and monthly payment; to study the target audience in more detail on the basis of the grouping of target clients in order to prepare for the passing of exams; language learning for further professional growth; for general development; for tourist trips.

Key words: accounting, control, analysis, income, expenses, financial results.